

Farský list

Gréckokatolíckej Farnosti svätého archanjela Michala v Lomnom

ročník: VII.

08. január 2023

číslo: 02

365 dní s pátrom Piom

09. január: Spoznanie Božích zámerov s tebou ti má slúžiť na to, aby v hĺbke tvojej duše vzbudilo vďačnosť voči nášmu nesmierne dobrému Otcovi. Ustavične vzdávaj vďaky nášmu nebeskému dobrodincovi, a aby bolo tvoje vďakyvzdanie ešte jasavejšie, pripoj svoje dobrorečenie k chválam Nepoškvrnenej Panny, anjelov i všetkých ostatných obyvateľov nebeského Jeruzalema. Okrem toho ti má slúžiť aj ako vzpruha, ktorá ťa bude podnecovať k tomu, aby si nestrácala odvahu a neuviazla na polceste pre strasti a bolesti, ktoré nám treba podstúpiť, aby sme prišli do cieľa tejto dlhšej cesty. Pán mi dovolil, aby som ti ukázal všetky tieto veci, lebo si nepraje, aby si bežala naslepo. Bež teda a nechabuj. Nech Pán sprevádza a riadi tvoje kroky, aby si, idúc po tejto ceste, nespadla a nezostala ležať. Hovorím ti, bež, lebo cesta je dlhá a čas veľmi krátky. Bež, bežme všetci spolu tak, aby sme na konci svojej púte mohli povedať so svätým apoštolom: „*Ja mám vylial svoju krv na obeť, nastáva čas môjho odchodu. Dobrý boj som bojoval beh som dokončil vieru som zachoval.*“ (2 Tim 4, 6-7) (List Z 9. januára 1915 adresovaný Raffaeline Ceraseovej - Korešpondencia, zv. II, s. 291)

10. január: Temnota, ktorá obklopuje nebo vašich duší, je v skutočnosti svetlom, a urobíte dobre, ak povieť, že nevidíte nič, pretože sa nachádzate priamo v strede horiaceho kra. Ker horí, celé okolie je zahalené oblakom a duch nič nevidí, a ničomu nerozumie. Boh však z neho hovorí, je prítomný v duši, ktorá počúva, chápe, miluje a chveje sa bážňou. Dcéry moje, vzpružite svoju odvahu; nečakajte, až uvidíte Boha na hore Tábor, kontemplujte ho už na Sinaji. Myslím si, že roztrasený a chorľavý duchovný žalúdok nedokáže vychutnávať dobro: nemôže mať naň chuť, ak len nejde o samo najvyššie dobro, lebo čiastočné dobrá vo forme dobrých darov ho nijako nedokážu uspokojiť. To spôsobuje, že vašu dušu nedokáže uspokojiť nič okrem Boha. Uvedomenie si svojej nehodnosti a vnútornej pokrivenosti je tým najčistejším božským svetlom, ktoré vám ukazuje, že bez Božej milosti ste schopné spáchať akýkoľvek, aj ten najťažší hriech. Toto svetlo je prejavom veľkého Božieho milosrdenstva; bolo dopriate tým najväčším svätcom, pretože uzdravuje dušu z každého pocitu márnivosti a pýchy a upevňuje pokoru, ktorá je základom pravej čnosti a kresťanskej dokonalosti. Tohto poznania sa dostalo aj svätej Terézii, ktorá povedala, že je miestami také bolestné a desivé, že keby Pán neposilnil ľudské srdce, človeku by spôsobilo okamžitú smrť. (List zo 7. decembra 1916 adresovaný sestram Ventrellovým - Korešpondencia zv. III, s. 541)

Pondelok, 09. január 2023

Svätý mučeník Polyeukt

16:30 Svätá liturgia (Bžany, *sl.*): † Ján, Júlia, Ján, Peter

17:30 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * Anna (Mamrošová, 94 rokov)

Menl. časti: *sl.* s. 318 ap. zač. 329 evanj. Mk zač. 42

Utorok, 10. január 2023

Svätý Gregor. Prepodobný Domicián

16:30 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Anna, Michal

17:30 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * Sandra s rodinou

Menl. časti: *sl.* s. 318 ap. zač. 333 evanj. Mk zač. 43

Streda, 11. január 2023

Prepodobný otec Teodóz, vodca mníchov spoločného života

Štvrtok, 12. január 2023

Svätá mučenica Tatiana

16:30 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Agáta

17:30 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): † o. Ján (Fedák)

Menl. časti: *sl.* s. 318 ap. zač. 51 evanj. Mk zač. 45

Piatok, 13. január 2023

Svätí mučeníci Hermyl a Stratonik

16:30 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): * Monika (nar.); *Moleben k Paraskeve*

17:30 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * Petra s rodinou (k Svätému Duchu)

Menl. časti: *sl.* s. 318 ap. zač. 52 evanj. Mk zač. 46

Sobota, 14. január 2023

Zakončenie Bohozjavenia. Pamiatka odchodu do večnosti svätej Niny

08:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * na úmysel darcu

Menl. časti: *sl.* s. 318 ap. zač. 249* evanj. Lk zač. 81

Nedeľa, 15. január 2023

34. nedeľa po Päťdesiatnici.

Prepodobní otcovia Pavol Tébsky a Ján Chatrčník. Hlas 7.

08:00 Svätá liturgia (Bžany, *stsl.*): * Michal s rod., Juliana s rod., Ján

09:30 Svätá liturgia (Kručov, *stsl.*): * Martin s rodinou

11:00 Svätá liturgia (Lomné, *stsl.*): * za všetkých veriacich

Menl. časti: *stsl.* s. 105 ap. zač. 280* evanj. Lk zač. 93

Rozprávanie ruského pútnika

Ale počul som, že obsahuje čudné formy a spôsoby modlitby, vymyslené gréckymi mníchmi podľa príkladu fanaticov z Indie a Buchary. Títo si vraj naberú do pľúc vzduchu a hlúpo veria, keď sa im podarí zacítiť v srdci malé šteklenie, že tento prirodzený pocit je Bohom danou modlitbou. Modliť sa treba celkom jednoducho, aby sme splnili svoju povinnosť voči Bohu. Ráno pri vstávaní sa treba pomodliť Otčenáš, ako nás učí Kristus. A potom je človek voľný cez celý deň. Kto však opakuje celý čas tú istú vec, je v nebezpečenstve, že sa stane bláznom a pokazí si srdce.

„Nehovorte tak o tejto posvätej knihe, môj dobrý páno. Nenapísali ju jednoduchí grécki mnísi, ale starodávne a sväte osobnosti, ktoré uctieva aj vaša cirkev – ako je svätý Anton Veľký, Makárius Veľký, Marek Askéta, Ján Zlatoústý a iní. Mnísi z Indie a Buchary prevzali od nich techniku modlitby srdca, ale zdeformovali ju a pokazili, ako mi rozprával môj stavec. Vo *Filokalii* sú všetky náuky o vnútornej modlitbe vzaté z Božieho slova, zo svätej Biblie, v ktorej Ježiš Kristus, hoci nám nariadil modlievať sa Otčenáš, tvrdil aj to, že sa treba bez prestania modliť: Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou. (Mt 22,37) Majte sa na pozore, bedlite... (Mk 13,33) Ostaňte vo mne a ja vo vás! (Jn 15,4) A cirkevní otcovia, citujúci svedectvo kráľa Dávida v žalmoch: Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán! (Žalm 34,9) vykladali to tak, že kresťan má všetko urobiť, aby poznal sladkosť modlitby, neustále má hľadať útechu a neuspokojovať sa iba s modlitbou Otčenáša. Počujte, prečítam vám, čo hovoria cirkevní otcovia o tých, čo sa neusilujú študovať dobročinnú modlitbu srdca. Vyhlasujú, že takí ľudia sa dopúšťajú trojakého hriechu, lebo po prvé protirečia Svätému písmu; po druhé nepripúšťajú, že jestvuje pre dušu aj vyšší a dokonalejší stav; uspokojujú sa vonkajšími čnosťami, pohrdajú hladom a smädom po spravodlivosti a pozbavujú sa blaženosti v Bohu a po tretie uznávajú svoje vonkajšie čnosti často upadajú do sebauspokojenia a márnivosti. „Ty tam čítaš o čomsi vznešenom,“ povedal dozorca, „ale mohli by sme my, ostatní laici, sledovať takú cestu?“ „Počkajte len, prečítam vám, ako mnohí poctiví ľudia, hoci boli iba laici, mohli si osvojiť ustavičnú modlitbu.“ Vybral som z *Filokalie* rozpravu Simeona Nového Teológa o mladom Jurajovi a dal som sa do čítania. To sa páčilo dozorcovi. Povedal mi: „Daj mi tú knihu, budem si ju čítať vo voľných chvíľach.“ „Ak chcete, dám vám ju na jeden deň, ale nie na dlhšie, lebo ja ju bez prestania čítavam, nemohol by som sa bez nej zaobísť.“ „Ale by si mi mohol aspoň odpísať tú stať; zaplatím ti za to!“ „Nepotrebujem vaše peniaze, ale s radosťou vám ju odpíšem dúfajúc, že Pán Boh vám dá horlivosti k tej modlitbe.“ Hneď som odpísal stať, ktorú som čítal. On ju prečítal svojej žene. Obidvom sa ľúbila. Od toho dňa ma prichádzali z času na čas navštíviť. Ja som zas prichádzal s *Filokaliou*; čítal som a oni počúvali,

popíjajúc čaj jedného dňa ma pozvali na obed. Dozorcova žena, milá stará pani, bola s nami a jedla rybu upečenú na ražni. Zrazu prehltna kosť. Napriek všetkému úsiliu sme ju nemohli oslobodiť; veľmi ju bolelo hrdlo. Po dvoch hodinách si musela ľahnúť. Poslali po lekára asi na 30 km odtiaľ a ja som sa vrátil domov celkom smutný.

Keď som v noci už trochu zaspal, počul som náhle hlas svojho starca, ale som nikoho nevidel. Hlas mi hovoril: „Tvoj priaznivec ťa uzdravil, a ty nemôžeš nič urobiť pre dozorcú? Pán Boh nám nariadil, aby sme spolucítili s nešťastiami blízkeho.“ – „S radosťou by som mu pomohol, ale ako? Nepoznám nijakú medicínu.“ – „Toto treba urobiť: ona vždy mávala veľkú nechť pre ricínový olej. Ak len zavonia olej, bude ju nútiť k vracaniu. Daj jej za lyžičku ricínového oleja, bude vracať, kosť vyjde von, olej zahojí rany na hrdle a žena sa uzdraví.“ – „Ale ako ju prinútim piť, keď cíti pred tým hrôzu?“ – „Požiadaj dozorcú, aby jej držal hlavu a násilne jej nalej do úst tekutinu!“ Keď som sa prebudil zo sna, hneď som utekal k dozorcovi a porozprával som mu všetko dopodrobna. Povedal mi: „Načo bude tvoj olej? Veď má horúčku, blúzni a hrdlo jej je celkom napuchnuté. Ale zato môžeme skúsiť; ak olej nepomôže, isto ani neuškodí.“ Nalial ricínového oleja do malého pohárika. Podarilo sa nám dosiahnuť, že ho preglgla. Hneď na to ju chytilo silné vracanie a vyplula kosť s troškou krvi. Zaraz sa cítila lepšie a hlboko zaspala.

Na druhý deň ráno som sa šiel prezvedieť, čo sa s ňou stalo. Našiel som ju s manželom, ako práve pila čaj. Divili sa jej uzdraveniu a zvlášť tomu, čo mi bolo povedané vo sne o nechuti k ricínovému oleju. Nikdy o tom nikomu nehovorili. V tej chvíli prišiel lekár.

(pokračovanie v budúcom čísle)

OZNAMY

- V piatok po svätej liturgii v Kručove sa pomodlíme **Moleben k prepodobnej Paraskeve**.
- Budúcu nedeľu po svätých liturgiách bude **zbierka na našu Gréckokatolícku teologickú fakultu a cirkevné školy**. Účelom zbierky je finančná pomoc na rozvoj Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity a pre potreby cirkevných škôl Prešovskej archieparchie. Vopred všetkým Pán Boh zaplať.
- V prílohe Farského listu je prihláška do **rusinského spolku sv. Ján Krstiteľ**a.
- Kto by chcel prispieť (Lomné) ako **odmenu za službu pre našu cerkovníčku**, môže tak urobiť u pani Helenky Čeckovej.
- **Upratovanie v chráme v Lomnom** má na zodpovednosť dvojica rodín: rodina Piskoríková (Lenka) a rodina Hospodárová č. 68. Tým, čo upratovali srdečne Pán Boh zaplať a tým, čo nastupujú prajeme veľa síl.

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť svätého archanjela Michala

Lomné 95, 090 33 Turany nad Ondavou, tel.: 054/749 12 55; 0905 507 681

o. Peter Oľšavský, **email:** gkf.lomne@gmail.com **web:** http://www.lomne.sk/-cirkev

Ján Knapík – Milosrdenstvu v ústrety

(alebo ako to vyzerá z druhej strany spovednej mriežky)

Na Slovensku sa, našťastie, stojí v radoch na spoveď aj inokedy. Našťastie preto, lebo to značí, že ešte stále dosť veľa katolíkov považuje túto sviatosť za potrebnú. Málokto však ocení samotné čakanie v rade. A pritom ide o dôležitú skutočnosť. Pri vyznaní hriechov sa dá poľahky dešifrovať, či sa spovedajúci na prijatie sviatosti náležite pripravil. Chvilé čakania pred spovednicou môžu penitentovi priniesť veľa duchovného ovocia. Spytovaniu svedomia významne napomáha posvätná atmosféra kostola. Tým, že sa stíšime, otvárame sa pôsobeniu Ducha Svätého, jeho vnuknutiam, vďaka ktorým si lepšie uvedomíme vlastné nedostatky alebo zaváhania. On nás vedie k komu, aby sme sa na svoje myšlienky, slová a skutky pozerali čo najviac Božou optikou.

Je zaujímavé sledovať správanie ľudí, ktorí čakajú na spoveď. Lepšie povedané, správanie tých, čo neprišli čakať. Zažil som situácie, keď sa ľudia pre predbiehanie začali hádať.

Presne tak ako napríklad pri čakaní na pokladňu v obchode. Je to vyslovene nepríjemná skúsenosť. Občas ma aj ktosi požiada, aby som do problému vstúpil a hádku ukončil. Zvyčajne to však nerobím. Ak niekto nemá zmysel pre poriadok a rešpekt voči druhým, dohovor, hoci z úst vysväteného služobníka, želanú nápravu neprinesie. Nehovoriac o tom, že reakcia na takúto situáciu, čiže mimo spovedného priestoru, si vyžaduje nemálo mentálnej i duchovnej sily, ktorú môže spovedník oveľa lepšie uplatniť vo vzťahu ku konkrétnemu penitentovi.

Spovedali sme pred veľkonočnými sviatkami v Dóme svätého Mikuláša v Prešove. Sedel som uprostred kostola oproti hlavnému vchodu. Bolo tam veľa ľudí, čakalo sa tak poldruha hodiny. V jednej chvíli vošla dovnútra staršia pani, na sebe mala tradičný šarišský odev. Uprostred kostola sa zastavila, zhodnotila situáciu a, netuším prečo, vybrala si mňa. Postavila sa po mojej pravici a čakala. Vo chvíli, keď som udelil rozhrášenie a mladý muž opustil kľakadlo, ďalší, čo bol na rade, sa stihol akurát odhodlať, že ku mne vykročí. Pani v kroji totiž bleskovo vyštartovala, a než som stihol zaprotestovať, už sa prežehnala a začala s vyznaním: „Spovedám sa všemohúcemu Bohu i vám duchovný...“ „Prepáčte,“ skočil som jej netaktne do reči,“ ale ja vás spovedať nebudem. Buďte taká láskavá, postavte sa do radu ako ostatní.“ Bez toho, aby dala na sebe poznať čo i len náznak nevôle, sa postavila a odišla. Vybrala si kňaza, ktorý spovedal hneď vedľa mňa. Predpokladám, že preto, aby mi ukázala svoju vytrvalosť a tiež to, že nie všetci kňazi sú takí nemóresní ako ja. Počkala, kým kňaz vybaví kľáčiaceho, a bez ostychu zaujala jeho miesto. O tri minútky odchádzala ako pávica cez celý kostol. Akoby chcela všetkým ukázať, ako sa to má robiť. Nikto z tých, čo predbehla, nepovedal ani slova, ale ich mlčanie isto nemožno považovať za známku súhlasu. Ktovie, pre niektorých však možno bola inšpiráciou a pri najbližšej spovedi aj oni rozšírili rady asertívnych nečakateľov. Dúfam, že nie, lebo časom by sa priestor pred spovednicou zmenil na zápasnícku arénu a tiché

posvätné čakanie by nahradil bujarý jarmočný virvar. Nie je to lákavá predstava, ale, ako sa hovorí, všetko zlé je na niečo dobré. Ak to trochu zveličíme, opísaná situácia by mohla pomôcť tým, ktorí tiež fanúšikujú takejto aktivite, no pri pokľaknutí do spovednice si nevedia spomenúť na žiaden zlý skutok.

SPOVEĎ AKO SPOLOČNÉ STRETNUTIE

Prijímanie sviatosti zmierenia sprevádzajú viaceré stresové faktory: stiesnený priestor spovednice, málo svetla, vedomie blízkosti iných ľudí a od neho odvodená potreba formulovať potichu, rovnako však aj potreba byť počutý a počuť, čo nám hovorí hlas spoza druhej strany spovednej mriežky, hlasná spoločná modlitba či spev v chráme, no predovšetkým povinnosť vyznať vlastné viny cudziemu človeku. Dost' dôvodov na to, aby sa penitent necítil vo svojej koži, bol nervózny či nepokojný, jednoducho, správval sa inak ako v situáciách, ktoré sa nevyznačujú podobnou psychickou záťažou. Nech je akokoľvek, ani ťažké okolnosti by nemali mať moc boriť pravidlá spoločenskej komunikácie.

V prvom rade myslím na pozdrav, a to nielen ako prejav úcty a slušnosti, ale aj ako príležitosť k tomu, aby sa medzi kňazom a penitentom rozvinula prirodzená komunikácia, ktorá uvoľní napätie a navodí atmosféru bezpečia a prijatia. Súčasťou tejto výmeny môže byť i povzbudenie kajúcnika slovami „Som rád, že prichádzate na spoveď. Predpokladám, že máte veľa povinností a možno sa trochu aj obávate, preto sa teším, že ste sa prekonali.“ Alebo môže ísť o obyčajné, no veľmi silné: „Vitajte! Teším sa, že ste prišli.“ Prvé slová spovedajúceho sa zas dávajú veľmi dôležitú informáciu o jeho rozpoležení. Nejde pritom len o formu pozdravu. Nieкто sa pozdraví „Pochválený buď Ježiš Kristus“, ale bežne sa ľudia zdravia aj inak - dobrý deň, srdečne pozdravujem a podobne. Sem-tam sa však zo strany penitenta možno namiesto pozdravu stretnúť s celkom osobitým spôsobom nadviazania kontaktu: vojde a pohľadom sa snaží preniknúť do tmy za mriežku. Skôr než stihnem zareagovať, zaznie: „Je tu nieкто?“ „Kto by tu jedol? Tu sa predsa spovedá!“ napadne mi, ale zdržím sa.

Iná bizarná situácia: „Dá sa tu vyspovedať?“ „Nech sa páči, počúvam vás!“ odpovedám a čakám, kedy penitent začne. Ale on nič, len kľáči a pozerá sa. Asi sa potrebuje sústrediť, pomyslel som si. Netrafil som však, riešil čosi celkom iné. „Mám zlú informáciu, že pred začiatkom spovede sa treba prežehnať?“ vyrukuje na mňa. „Máte pocit, že vám bránim, aby ste sa prežehnali?“ trochu mi dochádza trpezlivosť. Vidno, že som ho prekvapil. Nasleduje ďalšia krátka chvíľa ticha, po ktorej síce trochu neisto, ale predsa začína.

Zakaždým keď penitent vojde bez pozdravu, kľakne si a mlčí, rozmýšľam, ako najlepšie začať, netuším totiž, čo sa môže diať v jeho hlave. Strach, tipovanie nepríjemných reakcií spovedníka, ľahostajnosť, túžba mať to čo najrýchlejšie za sebou? Alebo prichádza z povinnosti? Tá či oná situácia si vyžaduje špecifický prístup.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Sláva Isusu Christu!

Obščekstvo sv. Joana Krestiteľa (Spolok sv. Jána Krstiteľa) dáva do pozornosti prezentačné video o svojej pôsobnosti v minulosti a súčasnosti. Video si môžete pozrieť cez youtube s názvom: **Spolok sv. Jána Krstiteľa včera a dnes**

Zároveň vás všetkých, kňazov a laikov, pozývame za členov historický najdlhšieho spolku v našej miestnej Gréckokatolíckej cirkvi. Členmi Obščekstva sv. Joana Krestiteľa sú a boli nielen rusínski buditelia, kňazi, učitelia a kantori, ale aj významné osobnosti 19. stor. ako Jonáš Záborský, Ján Francisci, Michal Rajevský, Vladimír Lamanský a iní. V prílohe je prihláška za člena Spolku sv. Jána Krstiteľa.

Za Výbor Obščekstva sv. Joana Krestiteľa

o. Milan Jasik

Príhlošina za členu Obščekstva sv. Joana Krestiteľa

Imja i prívisko.....

Datum narodžina.....

Adresa.....

e-mail.....

Príhlošina posylajte na adresu: Spolok sv. Jána Krstiteľa, 06714 Čabalovce 29

Sláva Isusu Christu!

Obščekstvo sv. Joana Krestiteľa (Spolok sv. Jána Krstiteľa) dáva do pozornosti prezentačné video o svojej pôsobnosti v minulosti a súčasnosti. Video si môžete pozrieť cez youtube s názvom: **Spolok sv. Jána Krstiteľa včera a dnes**

Zároveň vás všetkých, kňazov a laikov, pozývame za členov historický najdlhšieho spolku v našej miestnej Gréckokatolíckej cirkvi. Členmi Obščekstva sv. Joana Krestiteľa sú a boli nielen rusínski buditelia, kňazi, učitelia a kantori, ale aj významné osobnosti 19. stor. ako Jonáš Záborský, Ján Francisci, Michal Rajevský, Vladimír Lamanský a iní. V prílohe je prihláška za člena Spolku sv. Jána Krstiteľa.

Za Výbor Obščekstva sv. Joana Krestiteľa

o. Milan Jasik

Príhlošina za členu Obščekstva sv. Joana Krestiteľa

Imja i prívisko.....

Datum narodžina.....

Adresa.....

e-mail.....

Príhlošina posylajte na adresu: Spolok sv. Jána Krstiteľa, 06714 Čabalovce 29